

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 gld. — kr. „ pol leta 1 „ 60 „ „ četrť leta — „ 80 „ Naročnina se pošilja opravištvu v škofjisk. poslopju (Bischofhof.) Deležniki tisk. društva dobivajo list brez posebne naročnine.

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v poduk.

Posamesne liste
prodaja knjigar Novak na velikem trgu po 5 kr. — Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. —

Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Občni zbor kat. tiskov. društva v Mariboru,
dne 11. marca.

Predsednik pozdravi navzoče ude v imenu odbora, ki je občni zbor sklical. Po odborovem nasvetu se je najpred sklenilo, da sedaj, ko društvo le „Gospodarja“ izdaja, drugih spisov pa ne, ni treba vsako leto občnega zbora sklicevati, ampak le takrat, kadar bi odbor to kot potrebno spoznal. Potem se je vrstila volitev novega odbora. Izvoljeni so čč. gg. kanonik Kosar, špiritual Ogradi, stolni kaplani Lacko, Hržič in Hirti, župnika Hrg in Šrol, prof. dr. Križanič in kaplan Žmavec za odbornike, in čč. gg. kanonik Orožen, nadžupnik Stranjšak in stolni vikar Flek za namestnike. Na dalje je g. denarničar Hržič za leto 1877. položil račun in je jasno povdarjal vzroke, ki so uzročili, da smo se dolgov rešili. Evo račun!

Račun

kat. tisk. društva za leto 1877.

I. Dohodki.

1. Denarni ostanek v letu 1876	gld. 589.91
2. Naročnina v letu 1876. za l. 1877. predpl.	„ 53.65
3. Doneški deležnikov tisk. društva	„ 922.—
4. Naročnina „Slov. Gospodarja“	„ 3982.49
5. Inserati	„ 311.43

II. Stroški.

1. Tisk „Slov. Gospodarja“, prilog, napisov in ekspedicija	gld. 3063.09
2. Koleki za razpošiljanje po pošti	„ 770.—
3. Plačilo uredništva in opravištva	„ 671.72
4. Časopisi	„ 35.50
5. Listnice, papir, poštnina za den. liste	„ 51.78
6. Dohodnina s dokladami	„ 9.48
7. Razne stvari	„ 19.—
8. Naročnina za l. 1878 v letu 1877 zaračunjena	„ 59.10
skupaj gld. 4679.67	

Ako se stroški odračunijo od dohodkov ostane v blagajnici konec l. 1877. gld. 1179.81 kot kavecija je vloženih „ 1077.91 tedaj še v kasi gotovih „ 101.90

V Mariboru mesca febr. 1878.

Jožef Hržič,
denarničar kat. tisk. društva.

Ignac Orožen, J. Majciger, Anton Lacko,
pregledovalci računov.

Ko je bil dnevni red dognan, je č. g. kanonik Kosar javno hvalo in zahvalo izrekel č. g. prof. dr. Gregorčcu za izvrstno uredovanje „Slov. Gosp.“, in vsi udje so mu klicali: Slava in Živili! Tudi posebne zasluge gg. profesorjev Majcigerja in Skuhale za ta list so se hvaležno priznale. Slednjič še je g. urednik tirjal, naj urednijske stroške deloma društvo prevzame, in naj se mu za uredovanje vsake številke „Slov. Gosp.“ plača 10 gld. — Ta tirjatev se je enoglasno izpolnila, ker je celo opravičena. Za pregledovalce društva računov do prihodnjega občnega zbora so izvoljeni čč. gg. Orožen, Majciger in Lacko.

Dr. Ivan Križanič,
predsednik.

Katoliška (politična) društva.

Čas res naglo beži. Drugo leto (1879) že bo 20 let, odkar vsled nesrečne vojske zoper Francoze pri nas v Avstriji gospodari liberalizem in z svojimi nauki in naredbami upliva na vse zadeve: gospodarske, socialne, politične in verske. Ali kako? Sree tukaj vsakemu domoljubu zaboli, nevolja in srd ga navdajata. Nobena vojska, ne francoska pa ne turška, še nam mile Avstrije tako strahovito upropastila ni, kakor 20letno gospodstvo liberalnih naukov. Slavno cesarstvo je razklano na dvoje, narodi nezadovoljni, deloma razdraženi kakor še nikoli, dače silne, stebri države: kmetijski, kupčijski in obrtnijski stan, onemogli, država, dežele, srenje in prebivalstvo zadolženo, vsi brezobzirnemu

oderuštva in izcerpljanju judovskih in nejudovskih pijavic prodani. Kde je nekdanja poštenost in hvalljena zanesljivost v vsakdanjem življenju? Kam so nam odšli prejšnji značajni možje, čisto domoljubje? Oh, vse je minolo, večina leži na kolenih pred novim malikom in moli zlato tele. Vedno večje postajajo trume zapeljanib, ki lehkomišljeno dajejo slovo starim, skušenim, krščanskim načelom in nazorom v javnem in zasebnem življenju, ne zmené se za gotovi časni in večni pogin. Razve tega nam dorašča nov zarod, da je mislečega človeka lahko strah in groza. In vendar moramo pri vsem tem še priznati in trditi, da liberalizem v Avstriji ni popolnem zmagal. Civilnega zakona nam ni mogel vsiliti, redovnikov, n. pr. jezuitov ne pregnati, odgoje duhovnikov škofom ne izpuliti, in tudi šol ni bil v stanu popolnem razkristijaniti; preganjanja sv. Cerkve, kakoršno razsaja na Nemškem, se ni upal pričeti. Udanosti do svitle cesarske rodbine, upanja na bodočnost srečne ker vsem narodom in stanovom pravične Avstrije še nam ni mogel iz vseh src izruvat, čeravno neprestano grize in gloda na teh svetinjah avstrijskega domoljubja in po svojih nesramnih, od judov za judežki denar pisanih, novinah vedno koprni in gori za „frajmaurerske republike in republikance“ celega sveta. Sleherna razuzdanost vsakojake svobode po liberalnem kopitu se liberalizmu v Avstriji še ni dovolila. Nadelal se mu je vsaj nekaj jez, postavile meje. In kdo je to storil? Začuden moramo reči: da je ta velikanski in nepričakovani uspeh pouzročila peščica neprestrašenih slovanskih in nemških mož, večjidel duhovniškega stanu, ki se novošegnemu maliku niso vklonili, ampak hrabro vojsko zoper njega začeli z tem, da so snovali katoliška, večjidel politična, društva, izdajali knjige in knjižice, pisali in širili pridne, katoliške novine in časopise. Tako so polagoma ljudem oči odpirali, katoliško narodno in avstrijsko zavedanje budili in krepili ter priskrbeli Avstriji novo moč, ki jo zamore iz krempljev pogubnega liberalizma popolnem rešiti in njej na srečo vseh njenih narodov pripraviti novo dobo vsestranskega blagostanja na podlagi krščanstva in torej prave resnice in pravice — se vé, če nam zunanji številni sovražniki do tega še pustijo potrebnega časa! Mnogi so sprva, kakor neverni Tomaži, z ramami migali, toda sedaj že drugače mislijo in se veselijo delovanja, ki po tolikih težavah in ovirah vendarle povsod dobiva večjega priznanja in uspehov! Kratek zgodovinski pregled teh društev bo naše mnenje dovolj pojasnil in popričal.

Prvi naplav liberalizma bil je tako nagel in silovit, da so verni katoličani bili kar omamljeni. Še le ko se je liberalizem lotil oderuških postav, šole, zakona itd. začeli so se braniti in v ta namen v društvih zbirati, najbolj od l. 1868—1871. V tej dobi se je osnovalo največ kat. političnih društev za cele dežele n. pr. za Česko, Gornjo in Spodnjo Avstrijo, potem za posamezna mesta, okraje

in srenje. Začetek se je storil v katoliških bralnih društvih. V Gradcu so takemu društvu l. 1867. dali ime: „Harmonie“ (Soglasje) in v Pragi l. 1869. „katoliška resursa“ (zaloga). Iz prvega se je rodilo katoliško-politično delovanje na Štajerskem, iz drugega pa isto na Českem. Tukaj so najveljavniši česki knezi in grofi osnovali veliko deželno katoliško društvo pod predsedništvom grofa Schönborna, ki res nenavadno pogumno, krepko in srečno deluje. Njegovi društveniki se zavežejo: sv. katoliško vero povsod jasno in glasno spoznavati, za svobodo sv. Cerkve in obrambo njenih pravic zvesto in možki potegovati se; ljubezen in udanost do svitlega cesarja buditi in širiti, mir in spravo med nemškim in českim narodom na podlagi pravičnosti pospeševati, ljudstvo podučevati, kako se ima za svoje pravice postavno boriti, društva in zavoda v materijalni prid ljudstva ustanovljati, napade na sv. vero, sv. Cerkvo, cesarstvo zavračati in zlasti dobre knjige in časopise podpirati. In res, društveniki so ovi lepi namen svojega društva do sedaj jako pridno izvrševali. (Dalje prihodnjič.)

Gospodarske stvari.

Kako po zimi in v rani spomladi bučele krmiti.

M. Lanjsko leto je bilo slabo bučelno leto ne le po naših krajih, ampak tudi po drugod. Od vseh strani našega cesarstva pa tudi iz Nemškega dohajajo poročila, ki to neugodno resnico potrjujejo. Semtertje po naši domovini so bučele spomladi še dosti obilno rojile ali konec paše pa so bili roji z malimi izjemkami lahki ko pero in prazni in so se morali že poleti semtertje stradajoči panji krmiti. Tedaj hočemo tukaj o krmljenju bučelic o spomladi nekaj besed spregovoriti, ker bode gotovo dosti bučelarjev, ki bodo prisiljeni zdaj konec zime v prihranjene zaklade medu seči in stradajoče bučelice gladne smrti oteti.

Panji, ki imajo dosti ljudstva, potrebujejo za prezimovanje le malo medu, kar pa le velja, če so po toplem stanovanju proti mrazu in zimi dobro zavarovani in da jih od zvunaj nič ne moti in bega v zimskem mirovanju.

Navadno bučelno ljudstvo potrebuje, da se po zimi mesec dni preživi, $\frac{3}{4}$ kila ali malo manj ko $1\frac{1}{2}$ funta medu.

Ko pa meseca svečana solnce začne toplejšé posevati in njegovi prijazni žarki že slutnjo bližaje spomladi pri raznih živih stvareh obujati začnó, v tem času se prebudé tudi bučele k novemu bolj krepkemu življenju. V sredi bučelne kepe, gruče ali grozda, v kterega se vse bučele zležejo in stlačijo po zimi, začne matica ali kraljica jajčke za lagati. Rastoča zalega potrebuje strdi. V zdravem panju ali košu mora sred januarja, ali najpozneje sredi februarja že biti zalege. Mladi bučelar naj toraj gleda ali imajo njegovi panji, ktere si je

čez zimo hranil, tudi potrebno medeno zalogo. Če bi ne bil popolnoma prepričan in uverjen, da imajo bučelice njegove dosti živeža, naj rajši prej ko slej pridá, kar jim manjka. Boljše je, da imajo preveč, ko premalo hrane. Kar je imajo več, to se pozneje obilno poplačá. Treba je pa tudi skrbno gledati na to, kakošen med se bučelam za hrano ali krmo poklada.

Najboljši in najkrajši pot krmljenja je, če se v panje pregibnike celi pokriti medovni satovi obesiti morejo. Gledati pa je treba pri satovih na to, da so tudi čisti brez mrtve zalege, kar celemu ljudstvu pogin in smrt nakloniti more. Najboljši so satovi, v katerih je med strdijo tudi še cvetnega praha kaj, kar je bučelicam zdaj posebno potrebno za pitanje mlade zalege. Taki satovi pomorejo posebno lanjskim rojem, ki si morda v poznem poletju niso mogli dosti več cvetnega praha nanositi, da močno napredujejo. Marsikteri bučelar posebno tisti, ki je še le začel bučelariti, se jeseni le težko odloči, štvévalo panjev pomanjšati in le take čez zimo puščati, ki imajo dosti strdi, da se z njo čez zimo preživeti morejo. Tak bučelar je tedaj zdaj spomladi prisiljen po prihranjenem medu ali tudi po cukru seči, da si svoje bučelice glada otme. Če nima sam prihranjenega medu, naj si ga le od zanesljivih bučelarjev za ta namen priskrbi, sicer se v veliko nevarnost poda, vse svoje panje zgubiti, ker nezdrava strd lahko vse panje pomori. Kdor hoče svojim bučelam tekočo strd položiti, naj tako-le ravna: Pri koših in sploh pri takih panjih, ki imajo v glavi luknjo, se vzame steklenica primerno velika, ki blizo 1 funt tekočega meda drži. Ta steklenica se napolni z medom luknja steklenična pa z precej gosto cunjico preveže. Tako pripravljena steklenica se potem v luknjo v košu ali panju na glavo postavi. Toplota, ki se iz bučelne gruče vzdiguje v glavo košovo, topi med in bučelice ga morejo na cunjici, skozi katero curi, srkati. Seveda se mora steklenica toplo pokriti in vse luknjice in špranje okoli nje dobro zamazati. Z preredkim ali mlačnim medom bučele krmiti pa rano spomladi ni dobro, tak med naganja živalice na izletovanje, ostro in mrzlo vreme jih po ti priliki mnogo pomori, tako da so koši že v prvi spomladi skoraj brez vsega ljudstva.

Krmljenje z cukrom pa je še bolj priprosto. Cuker se bučelam nad tramiče v panjih pregibnikih položi, kakoršni so v dzierdzonakih navadni. Slap in toplota, ki od bučelne gruče kviško pod pokrov ali strop leze, napravi nekaj vlage, v kateri se cukor ali sladkor raztopi in bučele ga morejo lizati. Ko bi pa v posebno toplih panjih se bilo bati, da se vlaga pod stropom ne naredi, postavi se stekleničica z pitno vodo v panj ali koš. Žrelo steklenično mora biti z koscem vmivane gobe zamašeno, da bučele v vodo ne padajo pa tudi piti morejo.

Kteri bučelar se bode po povedanih pravih skrbno ravnal, ta bode svoje bučelne polke srečno skozi zimo preživil in ko se bode spomladi paša

začela, mu bodo močni in zdravi panji veselje delali. —

Prijateljem bučeloreje se naznanja, da so pri gospodu Kostnjaku, reščetarju v Mariboru (v Viktringhofgasse) bučelni panji nove šege, Dzirzonci, ležaki in stojaki priprosto narejeni, na ogled izpostavljeni, in si tedaj po njih zamore vsak takove panje ali sam narediti ali omisliti.

Seme ruskega lanú, katero je štajerska kmetijska družba letos iz Ruskega dobila, je tako slabo, da ni za nobeno rabo in se torej naročnikom ne bo razpošljalo.

Pomoček zoper povrtne bolhe. Skušnja je pokazala, da je pelin zoper povrtne bolhe dober pomoček. Vzame se pelin, dene v pisker in z vrelo vodo popari. Ta voda se potem na pelinu kakih 24 ur stati pusti in z njo zeli, na katerih se bolhe nahajajo dobro poškopijo. Ko bi pozneje se bolhe zopet prikazale, se mora škropljenje z pelinovo vodo ponoviti.

M. Konje grizenja ali popadanja odvaditi. V ta namen se natakne na palico kos sirovega mesa in brž ko hoče konj popasti ali vgrizniti, se mu pomoli kos sirovega mesa, da vanj vgrizne. Ker se mu pa sirovo meso gnjusi in studi, hitro izpusti in se z časom popadanja popolnoma odvadi.

M. Kako ravnati, če se konji ne dajo dobrovoljno napraviti v konjsko napravo. Marsikteri konj grize in bije okoli sebe, ko se mu človek z konjsko opravo bliža, da bi ga za vprego priredil. Brž ko se tak konj od jasel odveže in v stanu obrne, stopi človek k vedru ali škafu, z katerim se navadno konj napaja, in nekaj z njim popoče. Konju se po vodi sline pocedé, pa ne sme se mu je dati piti, preden ni popolnoma miren in poblehen in se pusti z roko za ušesi, po glavi, po vratu mirno gladiti. Nekteri taki postni poduki in konj se odvadi grizenja in bincanja pri opravljanju.

M. Kako se hromost v plečih in skrninska togost pri konjih in govedih ozdraviti more. Kot pomoček proti ti boleznii se priporoča sledeče zdravilo. Vzame se 6 delov terpentinovega špirta, 1 del lavorovega olja, 1 del salmiakovega duha in 1 del kafre. Vsi ti deli so po vagi ali tehtnici izračunjeni tedaj 1 gram, kvintele itd. Vse to se dobro med seboj pomeša in z tem mazilom boleni del trupla živinčevega vsak dan dobro pomaže. Še bolj se pa pomaga, če se boleno živinče k kovaču zapelje in ko se mu je boleni del z rečeno mažo dobro pomazal, od kovača kos železa razbeli in razbeljeno železo blizu k namazanemu delu drži tako, da se maža prej v kožo in truplo živinčeta vžene. Tudi vprežnim volom, če so v sklepkih hromi, ta pomoček dobro dene.

Sejmovi. 24. marca Ljubno; 26. marca Te-
harje; 27. marca Celje, Vitanje; 30. marca Slov.
Gradec.

Dopisi.

Iz Maribora. (Razne novosti — okrajni
zastop). Tukajšnje bučelarsko društvo je že po-
stavilo izgledni bučelnjak na vrtu ces. kralj. pri-
pravništva; v četrtek 14. marca je pa g. Navratil,
profesor na realki, prav podučljivo razlagal lepe
lastnosti nježnih bučelic, priporočal novo, napredno
bučelorejo, ki posestniku pomaga do večjega do-
bička, ob enem mu pa tudi priliko daja, umetno in
čudovito delovanje teh marljivih stvaric božjih opazo-
vati. — Mesto ima staro pravico pobirati od vsakega
mecna zrnja ali moke, ki se pripelja, 1 kr. srebra
mernine — Abmassgebühr. — G. pl. Kriehuber,
posestnik novega paromlina, pa te mernine ni hotel
plačati, vsled česar je mesto rekuriralo tijan do
upravne sodnije na Dunaju, ki je mestu pravico
potrdila. G. pl. Kriehuber mora plačati. — Vele-
skribni dekan in župnik sv. Magdalene, č. g. Rožane,
je pri podružni cerkvi sv. Jožefa v Studencih na-
povedal sv. misijon in kot vodnike pozval č. oo.
jezuite. To pa zopet mestnemu svetu ni bilo prav
in je začel rovati, čeravno v tuje srenje nima čisto
nič svojega nosa vtikati, zlasti pa ne v misijone
jezuitov, kar mu je preč. škofjski ordinarijat tudi
v posebnem „pöduku“ črno na belem dopovedal.
Mestni svet si je naložil novo „blamažo“. Bodi
mu! Jezuitje pa iskreno in zgovorno velikej mno-
žici in lepi slovenščini pa tudi nemščini razlagajo
najresnobniše verske resnice v spodbudo pokore
in v poboljšanje življenja. — V daljnem poročilu
o zadnji seji okrajnega zastopa pridemo do slede-
čih zadev: Poslednja zbirca učiteljska v tem okraju
se je odpravila, namreč v Digošah v znesku 82 fl.
75 kr. Ta svota se je prenesla na deželni šolski
fond in bo zanaprej tamošnji učitelj celo svojo
plačo prejemal v gotovih denarjih, — Srenjam pod
Duplekom se je iz okrajne kase dalo 221 fl. 3 kr.
v podaljšanje jarka za odpravljanje Dravine vode,
ki je z novo škodo žugala tamošnjim travnikom
dalje tudi lepim njivam. — Staro državno cesto,
ki je pa zdaj okrajna cesta, od g. Janeza Wies-
thalerja do mosta pod Plačom, so sklenoli do 6
metrov bolj ozko napraviti, sosedom pa naložiti,
da prihranjeni prostor z sadunosnim drevjem za-
sadijo. Dr. Lorber je ugovarjal zoženju ceste in
tirjal, naj okrajni zastop da prostor zasaditi. Toda
mogočni Seidl ga je zavrnil in podučil, da to ne
kaže: slovenski ljudje še niso tako izobraženi,
kakor na Nemškem, ter so 1500 murbinih dreves,
koja je okrajni zastop kraj Frauheimske steze nasa-
dil, nalašč pokončali, čeravno je bil poseben čuvar
najat. (?) — Dalje poizvemo, kako je strašni naliv
15. avgusta močno poškodil steze v Hočah in Po-
horji tako, da srenje niso mogle same vseh stroš-

kov za popravo priskrbeti. V spod. Hočah je tre-
balo 314 fl. v gornj. Hočah 408 fl. in v Pohorji
1102 fl. Deželni odbor je prvej srenji dovolil v
podpore 100 fl. drugej 200 fl. in tretjej 400 fl.
okrajni zastop pa prvej nič, drugej 50 fl. in tretjej
100 fl. Do konca letošnjega aprila mora vsa po-
prava biti zgotovljena. (Konec prih.)

Iz Hotinje vesi zunaj Maribora. (Zimina —
volitve — nemčurstvo). Za žito smo se že
močno bali, ker je sneg dolgo na njem ležal.
Hvala Bogu, naš strah bil je prazen; vse kaže
lepo. — Orehova in Hotinja ves je izvolila narod-
nega volilnega moža, vrlega g. M. Mohorko-ta, ki
bó za poslanca izvolil slovenska kandidata g. Ra-
daja in g. Fluherja. Tudi Račanji so pokazali, da
so pridni Slovenci, izvolili so g. Rečnika. Zviti
Slivniški nemškutarji in liberalci so pa narodne
prehitili, nagto izvolili starega nemčurja Wrega in
mu pajdaša na stran posadili Kumavra. Ko so slo-
venski konservativci to zvedeli, bilo je že vse skon-
čano in prepozno. *) Naš predstojnik, g. Jožef Falež
pa nam hoče popolnem pozabiti, kar nam je bil
obečal, preden smo ga za župana izvolili. Začel
se je na nemčursko stran vklanjati. Vzel si je
srenjskega pisarja, ki nemškutarji, kakor da bi si
pri prajzovskem Bismarku zaslužiti hotel red črnega
orla. Še celo take reči za domačo ves, ki bi se
lahko ustmeno dale naročiti, naznanja ne v slo-
venski, ampak v nemški pisavi tako, da je zopet
treba tolmača iskati. To nam je vendar preko-
smato! Srenjske doklade znašajo 40%, kar je tudi
silno. Sploh pa je že res neznosljivo, kakor se
sedaj godi. Uradnikov imamo vse polno po kan-
celijah, novih uradov brez konca in kraja, vsem
se je plačilo silno zvišalo — mariborski glavar
ima 2500 letne plače in pride z dijetai vred
gotovo do 3000 fl. — naposled pa še morajo pred-
stojniki, kmetje sami pisariti in pisarje plačevati.
Zato pa svetujemo, da vsi naši slovenski volilci
izvolijo g. Radaja in g. Fluherja, ki sta obečala
na strani g. Hermana in drugih slovenskih in nem-
ških konservativnih poslancev delati na spremembo
sedanjih predragih, zamotanih, deloma celo nepo-
trebnih uradov, n. pr. okrajnih zastopov itd. ! Kdor
izmed kmetov izvoli Seidla — Seederja, ta ali naših
težav ne pozna, ali jih poznati in odpravljati neče!
Bog mu pamet razsveti! Naj ga pamet sreča! Do
jeseni je časa dosti!

Od sv. Lenarta v Slov. goricah. (Liberalne
nemškutarije stebri) padajo in se rušijo. Ne-
davno je umrl tukajšnji trgovec mladi Spizzi. Sedaj
pa je konkurs razpisan črez vse njegovo pregibno
in nepregibno premoženje. Mladi človek je res še

*) Tedaj se je v Slivnici celó drugače volilo, ka-
kor pri sv. Marjeti na Pesnici, kder so volilci morali baje
večkrat voliti, preden so izvolili 4 narodnjake in nemčurja
„Mallmitscha“, konečno in sramotno zvrgli. O tej volitvi
bi radi več izvedeli da damo o svojem času v deželnem
zboru interpelirati: ali gre komisarjem po postavi toliko
agitiranje za Seidl-Seederja? Ured.

o pravem času umrl, sicer bi se tote žalostne osode tako sam učakal, kakor trgovec Jožef Spizzi stareji. Kajti tudi ta je prišel na kant. Ali še ni dosti. Šlo je do tretjega in ta je usnjar Janez Urbančič. Tudi temu so upniki segnoli na vse njegovo pregibno in nepregibno premoženje. Pri vseh treh je pa 27. marc tisti den, katerega se imajo dotični upniki z svojimi tirjatvami oglašiti pri g. Lulek-u, c. k. okrajnem sodniku. Začasni oskrbnik premoženja pri Spizziju mlajšem in Urbančiču je g. notar Mravljak, pri Spizziju starejšem pa g. dr. Ipavic. Kaj pa je tedaj z dr. Jugom? Ali bo četrti prišel na boben? Vsaj toliko vemo, da je nedavno tudi bil v „Grazer-Zeitungi“ „šacan“ na kakih 35000 fl. V kaki zvezi so napovedani konkurzi z št. Lenartsko posojilnico, to še pisatelju teh vrstic ni znano. Sploh pa skušnje kažejo, da so posojilnice mnogim dobra, a še večim nevarna reč. Marsikateri si je zraven že prste opekeli in mošnje požgali. Take posojilnice jemljejo mnogokrat denarjev iz hranilnic — šparkas — in morajo izposojevati proti še večjim obrestim, da zamorejo plačevati stroške, davke in hranilnice. Zato pa računajo take posojilnice 8—12%, nekatere celo 16—18%. To je preveč že za trgovca, kmeta pa še hitrej stisne! V liberalni dobi ljudi drug drugega odirajo kot oderuhi in še tega sami pvav ne vedo. Tako daleč smo že zašli!

Od sv. Jurija pri južni železnici. (Živinoreja) je za naše kmetištvo poglavitna reč, a treba je ne samo, da se živina umno izreja, ampak tudi, da se pridelki snažni in nepokvarjeni na prodaj spravijo. Posebno skrb morajo gospodinje imeti, da dobro in čisto maslo delajo; kajti iz Rusovskega se izvrstno maslo skorej ceneje ponuja, kakor se v naših domačih krajih dobiva. Torej so gospodinje, ki ne umejo ukusnega masla narediti, in gospodarji, ki celo maslo na razne načine kvarijo, vredni, da bi se ostro kaznovali. Kaj še le zasluži mož, kateri je bil blizu 10 let župan, sedi v okrožnem šolskem zastopu, in se še Bog ve kaj vse rajta, ki je pred kratkim tukaj prodal maslo, v katerem so 3 kamene našli! Plačati je moral za uboge 5 gld. globe, očitno je bil osramoten, in je prišel ob vse zaupanje v celem okrogu. Mož ima v Žusemski župniji lepo posestvo in mu ni bilo treba v golufiji dobička iskati. Mesto dobička ima na vse strani sedaj zgubo, zakaj nihče ne bo hotel z njim kaj kupovati.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Za Seidl-Seederja traja neki agitacija vrlo naprej posebno v slov. bistriškem okraju. Pravijo: „če izvolite ta 2 kandidata nemškutarskih liberalcev, potem dobite novo stezo od železnice do Šesterž za 50.000 fl. vsakoletno popraviljanje bo pa bisterški okraj prevzel za 1200 fl.“ (?) Ker „Slov. Gosp.“ tukaj ni dovolj podučen,

prosi, naj mu njegovi prijatelji v tamošnjih krajih imenitno reč pojasnijo, da bo se nemškutarske agitaciji vedel prav upreti. — Sila uči že v mestih liberalcem pri volitvah slovo dajati. V Salzburgu in Steyer-ju so pri volitvah v mestni zastop konservativci sijajno zmagali. — V Auerju na Českem je napravila tamošnja posojilnica krido ter je zlasti mnogo delavcih na zgubi, ki so ondi imeli svoje prihranjene denarje vložene; ko so ti nesrečo zvedeli, so prihruli in hotli ravnatelja in vse uradnike ubiti in hišo razdjati; 3 kompanije vojakov iz Josefstadta so rabuko komaj zadušile. — Na Tirolskem je uboga srenja že 6 let brez učitelja, ker nima dovolj plače zanj; hotla je sprejeti usmiljeno sestro za učiteljico. Ali to se je prepovedalo, češ, da ženske ne gre fantičem dati za učiteljico, kar pa ne brani, da ima sosedna fantovska šola svetno učiteljico. — Nadvojvoda Karel, brat svitlega cesarja, potuje očitno po Českem; mnogi mislijo, da to nekaj posebnega pomeni! — Minister Stremajer zopet boleha in se pripravlja na odhod — v Krapino. — Nemški poslanci v delegacijah so z 11. proti 9. glasom sklenoli ministru Andrassy-ju dovoliti 60 milijonov za vojne priprave, če bi teh treba bilo vsled rusko-turškega miru. Za ministra je vse odločil štajerski poslanec in hud nasprotnik Slovencev — baron Walterskirchen; ta je od svoje stranke odpadel in glasoval za Andrassyja proti volji svojih pajdašev; pravijo zato, ker bi po odstopu sedanjih ministrov sam rad postal minister, on namreč, grof Koronini in Schaup. Dunajske novine torej te 3 gospode hudo oštevaajo. Sicer so po delegacije tudi vse drugo dovolile, kar se je tirjalo za vojno; za novo orožanje vojakov 1,200.000 fl. za priprave, z katerimi bodo konjeniki mogli železnice hitro razdirati, 1000 fl. za kanonirsko strelišče v Felső na Ogerskem 50.000 fl. za novo kosarno v Komornu 150.000 fl. za velike nove šance na Lizini gori pred Krakovom 100.000 fl. za nakup živeža 657.000 fl. za razširjenje vojaške bolnišnice na Dunaju 100.000 fl. za dodelanje oklopnice Tegethof 700.000 fl. in za pripravo novega ladjišča v Poli 400.000 fl. — V državnem zboru so nekateri poslanci skušali razne stroške zmanjšati, ali večina poslancev se ni dala motiti in skoro povsod vse dovolila, kar so ministri zahtevali. Tako je Kronawetter zapstoj tožil, da nas uradniki stanejo 17 milijonov pa malo delajo; Pfeifer se je kregal na okrajne glavarje, Portugal je hotel 2 ministra odpraviti, ker jih je po njegovem mnenju itak preveč, Obertraut je tirjal, naj bi se vaje deželnih brambovcov od 3 tednov na 14 dni skrajšale in tako prihranilo 311.000 fl. Schönerer je grajal cenilne komisijone za predrugačenje gruntne dače; rekel je, da so ti komisijoni brezkoristni in predragi, samo letos bodo stali 2,700.000 fl. Vse te in še hujše pritožbe bile so zapstoj, večina je skoro vse dotične predloge vrgla pod klop. Pri tej priliki smo tudi zvedeli, da znaša davek od vina in mošta 3,930.000 fl.

od pive 22 milijonov, od mesa $4\frac{1}{3}$ milijona, od cukra 14, od soli 19, od tobaka 59, od štampelnov 17, od pristojbin 32, in od loterije 20 milijonov.

Vnanje države. Ko je turški poslanik Safetpaša v imenu sultana pogodbe miru podpisal, se je začel na glas jokati in naposled ga je krč prijel; sultan pa baje hoče znoreti ali zblazniti; ali vse to ne pomaga nič. Mir je podpisan bil 17. marca tudi od ruskega carja. Zastran nasledkov tega miru se pa zberejo 2. aprila ministri evropskih vevlad okoli Bismarka v Berlinu. Ondi se bode vse konečno uredilo ali pa zopet meču prepustilo razsoditi, kaj bo z razbito Turčijo. Zato beremo od vseh strani, kako se vlade pripravljajo na boj. Avstrijski minister Andrassy ima za ta namen dovoljenih 60 milijonov, angleški tudi tako, ruska vlada je vzela 75 milijonov, Rumunija 5 milijonov na posodo, Srbi ravno tako. Ruski car zbira oficirjev za deželne brambovce, na gališko mejo pri Dubnem je poslal 18 novih regimentov, kamor bo tudi carska garda iz Carigrada po morji nad Odeso in Kijev pozvana. Veliki knez Nikola se bliža čedalje bolj Carigradu, Galipolju in najnovejša novica pravi, da je pri Bujukderu dal carigradsko morsko ožino z torpedi zapreti angležkim oklopnicam, tudi je ukazal prirediti 600.000 košev za napravljanje šanc. Temu nasproti pa tudi Angleži pomnožujejo svojo strahovito brodoge. — Nemci postajajo na Judi čedalje bolj hudi; pravijo, da bo teh treba iztirati, ker nič ne delajo, ampak le „špekulirajo“. Bismark je že pravi vice-cesar, ker si sme sedaj sam izvoliti namestnikov, kogar in kolikor jih boče. — Sv. oče Leon XIII. so res pisali nemškemu in ruskemu cesarju; ali bo sedaj preganjanje katoličanov ondi kaj prenehalo ali ne, to se bo kmalu videlo. Upanja še ni veliko. — Švicarji so vvažanje avstrijske klavne živine prepovedali. — Francozi delajo velike priprave za svetovno razstavo v Parizu, ki se bo meseca maja odprla. — Republikanci v Severni Ameriki imajo 5000 milijonov državnega dolga ter se obresti v zlatu izplačevali, toda sedaj so sklenoli v srebru isto storiti in tako zgubi vsak upnik 10%. Nevolja je velika! Še hujše se godi turškim upnikom, ti ne dobijo obresti; Angleži so tukaj najbolj zadeti, ker imajo 3000 milijonov turškega dolga v rokah, Francozi 1000, Italijani pa 600 milijonov. — Bolgarski dostojanstveniki, t. j. bolj imenitni možje, so v Trnovi zbrani, kder bodo izvolili novega kneza. Izvoljen bode mladi princ Ludvik Battenberg, sin avstrijskega generala princa Aleksandra Hessenskega, brata ruske carice. Princ Ludvik je l. 1854. rojen in se je v turški vojski hrabro bojeval za kristijane. — V Tesaliji in v Epiru se Turki in grški vstaši strahovito tepejo; vstaši so vzeli mesto Platamon, ali ko so se hotli lotiti še Katarine, bili so nesrečni in zgubili mnogo junakov. V tužni Bosniji se godijo zopet grozne reči; turški vojaki so 2 cerkvi z farovžem vred razdžali in okoli Grahove več kristijanskih vasi izropali,

užgali in mnogo ljudi posekali; le malo se je teh rešilo v tabor vstaša Golub-Babiča na nepristopnih gorah pri Trubarjih.

Za poduk in kratek čas.

Konec Turčije!

Ivan Modic.

III. Angleži vse svoje žile napenjajo, Turčijo ohraniti. Ali zastonj se trudijo. Mira, pravega, trdnega mira prej ne bo, dokler ne izgine zadnja turška oblast iz Evrope. Naj se smešni Magjar na glavo postavi, da bi Turčijo padca obvaroval, naj le gleda, da sam padel ne bo, naj nemčurji in vsi prijatelji Turčije z zobmi škripljejo, da bi Turkom pomagali. — zastonj; mira pravega prej ne bo, dokler turški polmesec ne izgine popolnoma.

Dobrosrčni Rusi, ki ste šli svojim bratom pomagat ter jih rešit turške sužnosti; postojte nekoliko in se ne preuaglite z sklepanjem miru! Kajti trdnega mira prej ne bo, dokler ne pometete in potrebite zadnjo turško gnjusobo iz pevršja Evropinega! To bo pa tudi velika sreča za krščanstvo in za Turke same, v duhovnem pomenu.

Sv. katoliška Cerkev v sedanjih dneh mnogo zaničevana vsepovsod na zemlji preganjena, bi veliko tolažbo najšla pri zdaj tlačenih potem prostih narodih v Turčiji. Trumoma se bodo vračali v naročje svoje dobre katoliške matere, katero so njih preddedje lehkomišelnost zapustili in bodo njeni pridni zvesti otroci. Turek sam — upamo v božjo milost — bo duševno spregledal ter spoznal neumnost svojega korana. Od vsih drugih krivovernih in nevernih narodov beremo in čujemo, da se posamezni izmed njih zavedajo in spoznavajo svojo zmoto ter se vračajo v krilo edinozveličavne Kristusove cerkve. Koliko učenih Angležev, koliko Nemcev krivovernih in Amerikancev je prestopilo v kratkem času h katoličanstvu! Le od Turkov se nič ne čuje, nič ne bere, da bi se kateri pokristijanil, ker njegova oholost in prevzetnost mu tega ne dopustita. Kedar bo pa Turek svojega gospodstva oropan in ponižan, bo svoje duše oči odprl, ter spoznal, kako krivično je ravnal, da je kristijane zaničeval ter jih ni hotel imeti za enakopravne svoje brate. V svoji revii bo začel zdihovati z psalmistom: Dobro mi je, da si me ponižal in da se učim tvoje postave. Spoznavati bo začel Turek resnico Kristusove vere in prej zaničevani križ častiti in spoštovati. Čuli in brali bomo potem, da tudi Turki so se začeli spreobračiti k prvi sv. veri.

Zatorej bratje! prosimo ali molimo k Bogu vsega usmiljenja, da bi krmava turška vojska se končala k večji časti in zmagi sv. katoliške Cerkve in k sreči sužnih narodov; naj bi večni Bog prikrajšal čas turškega gospodstva, da bi že skoraj obledel polmesec na Zofijini cerkvi v Carigradu ter častni križ se posvetil, ki je znamenje našega

zveličanja. Kedar se bo to zgodilo, tedaj bo počil veseli glas po vsem krščanskem svetu: Padla je, padla Turčija, velika mati nečistoti in gnjusobe na zemlji, konec Turčije mohamedanske. In po vseh krščanskih cerkvah od Balkana do Pohorja in Triglava in še naprej se bodo zahvalnice obhajale, ki se bodo končevale z sladko pesmijo: Konec je Turčije v Evropi!

Smešničar 12. Šegav fantič je pri peku hotel kupiti kolač kruha za 20 kr. Pek mu ga da, toda fantič se močno čudi, da je kolač nenavadno majhen. „Nič ne dene, mu pravi pek, boš pa leži domu nesel.“ Tako? zavrne fantič, vzame kolač, položi desetico na klop in zbeži. Ko pek desetico zagleda, začne pa on vrešati: „stoj, fant, stoj, premalo si mi plačal“. Ali fant mu od daleč odgovarja; nič ne dene, bote pa leži — prešteli!

Razne stvari.

(*Brencelj*) šaljivi list z podobami izhaja v Ljubljani po 2krat na mesec in velja celo leto 3 fl. pol leta 1 fl. 50 kr. in četrt leta 80 kr. — Naročnina se pošlje opravištvu v Ljubljano — Laibach — Ključaničarska ulica št. 3.

(*Hudobnež užgal*) je Borskemu grajščaku hleve, da so pogoreli, škode je 7000 fl. Zgorelo je tudi nekaj živine.

(*Mozirska posojilnica*) je imela l. 1877. dohodkov 108.215 fl. 45 kr. stroškov pa 107.142 fl. 65 kr. V blagajnici gotovine je ostalo 1072 fl. 80 kr.

(*Tata ubil*) je posestnik Jožef Fajdiga v Ročici, ko mu je v hišo hotel vdreti krast. Tatovi je ime Buchmayer.

(*Mariborska čitalnica*) ima v soboto zvečer občni zbor, da se stara pravila spremené.

(*Podobe novega papeža*) se dobijo pri Jožefu Blazniku v Ljubljani (Laibach) po 2 fl. 40 kr., 1 fl. 80 kr. in v 17 oljnatih barvah tiskana po 3 fl. 50 kr. Velika je $\frac{46}{61}$ ent.

(*Štipendije za gluhoneme*) so razpisane do 15. aprila. Prošnje se vlagajo pri dež. odboru v Gradcu; le 6—12letni otroci se sprejemajo.

(*Prošnja*). V nekem zapisku slovenskih rastlinskih imen z murskega polja nahajam tudi imena: Gospodičnica, golčica (gučec), hudobilnik (hudovitovina), iskrica, jezičnik, kačjak, kalinovec, (kozja potica) ognjič, posilživ, rebrika, srblijvka, srčnik, stipor, samojed, starovik. Teh imen pa ni moči rabiti, ker se ne vé, kaj pomenjajo. Najljudneje prosim torej vsakega, komur je za jedno ali drugo teh rastlin znano kako ime, bodi si v latinskem ali v nemškem jeziku, da mi izvoli isto priobčiti, ali pa, kar je še bolje, pošlata mi v pismu vršiček dotične rastline.

Ivan Erjavec,
profesor v Gorici (Görz).

Dražbe III. 26. marca Jernej Galun v Šetalah 3975 fl. in v Črmožišah 4075 fl. Juri Kamenšek v Dračji vesi 5540 fl. 29. marca J. N. Spizzijev grunt (Šimandl) 3520 fl. Karl Živko v g. Voličini 1405 fl.

Listič uredništva. G. M. P. v Grebenju: Vaš dopis se ni mogel porabiti, ker bi žaljeni mlinar lahko „Slov. Gosp.“ tožil; za dopise ni treba nič plačati, poslani godinar Vam zapišemo za naročnino ali pošljemo nazaj, kakor hočete! — Drugi dopisi prilično.

Loterijske številke:

V Gradcu 16. marca 1878: 87, 83, 53, 25, 36.
Na Dunaju „ „ 87, 15, 54, 81, 58.

Prihodnje srečkanje: 30. marca 1878.

Najnovejši kurzi na Dunaju.

Papirna renta 62.35 — Srebrna renta 66.40 — Zlata renta 73.95 — Akcije narodne banke 797 — Kreditne akcije 230 — 20Napoleon 9.52 — Ces. kr. cekini 5.60 — Srebro 105.95.

Tržna cena

preteklega tedna po hektolitrih.

1 Hl. = $1\frac{63}{100}$ vag. — 100 kilo = 1 cent in $78\frac{1}{2}$ funta.

Mesta	Pšenica		Rž	Jecmen		Oves	Tarašica		Proso		Ajda			
	fl.	kr.		fl.	kr.		fl.	kr.	fl.	kr.		fl.	kr.	
Maribor . . .	9	50	6	40	6	—	3	40	6	30	6	40	7	20
Ptuj	8	80	6	10	5	70	3	20	6	80	6	10	6	90
Ormuž	8	90	6	50	5	40	3	25	6	60	7	80	4	17
Gradec	9	73	6	51	6	34	3	60	6	26	6	30	6	50
Celovec	9	34	6	22	6	50	3	12	5	72	4	46	6	38
Ljubljana	10	26	6	63	5	92	3	77	6	88	7	3	6	83
Varaždin	8	70	6	80	6	—	3	50	3	40	6	80	7	—
Zagreb	8	90	7	—	5	20	3	20	6	40	7	60	7	40
Dunaj } 100	12	27	8	57	9	80	7	10	8	25	—	—	—	—
Pešt } 100	11	50	7	70	8	50	6	80	7	40	5	—	—	—

Prodaja hiše.

Hiša, z enim nadstropjem, tik cerkve pri sv. Miklavžu se proda ali da v najem. Poslopje je posebno pripravno za peka ali trgovca. — Cena in pogoji se izvejo pri lastniku, Matiji Pajek-u pri sv. Miklavžu nad Ormužem (Friedau).

1—2

Naznanilo.

Pri podpisnem se dobijo vsake sorte jabelčna drevesa, najboljših plemen, vsako drevo velja 30—35 kr. na mojem domu.

Juri Mlaker,

posestnik v Razvanju pri Mariboru,
odlikovan z srebrno krono.

Svarjenje.

Podpisani opominjam, da na moje ime nihče nič ne posojuje, ker jaz nisem za nikogar plačnik.

Martin Naraks,

urar v Zalogu pri Celju.

1—3

Številnih prinašil
za silito zvonove
je privedenih za
ogled.

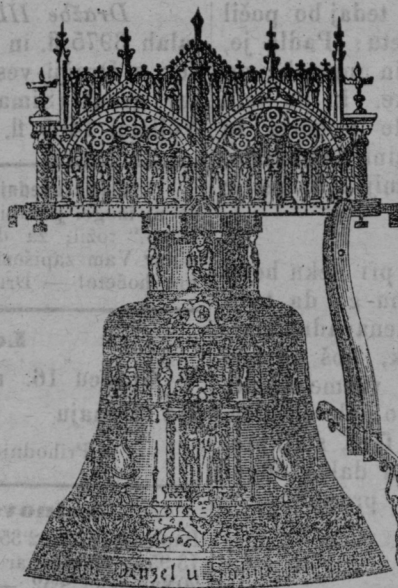
C. kr. izk. pr.

LIVARNA,
Badgasse Nr. 9
blizu sl. cerkve.

zvonarna in livarna

g. Janeza Dencel-na in sinov

v **MARIBORU**

ziva posebno izvrstne zvonove iz najcenejše zvonovine v vsakej velikosti s iz nova izumljenimi pre-gibnimi kronami (ki se naj ne jemljejo za navadne debele, lite tečajje) na vsakojaki glas, katerega koli kdo želi, bodi v popolnih, vbranih akordih ali kot spolnilo že obstoječih starih zvonil z jasnim in čistim glasom pod poročtvom; zvonove, ki se s starim nebi vjemali, vzememo zopet nazaj. Zvonilno spravo priskrbimo iz razne robe, kakoršno pač kdo želi: iz kovanege, iz litega železa ali iz bes-merškega jekla in iz hrastovega lesa in sicer po novem načinu z blazinicami na perutih takó, da se zelo lahko zvoni in v zvoniku nič ne trese.

Ilustrirane obrabce dopošljemo, kdor jih želi, brez-plačno po pošti!

JOŽEF KOLENZ

trgovec v **PTUJU** pri „štrucu“

Kirchgasse, Theatergebäude.

Priporočuje bogato svojo zalogo zanesljivo dobrega perila za gospode in gospe, vsakovrstne platine, črnega in barvanega židanega blaga in žameta, potem razne robe za podšivke in mnogovrstnih reči za kinč in lišp, vedno najnovejšega izdelka. Tudi priskrbuje rad cerkvenih novih paramentov in popravljanje starih. Vsa naročila izvršuje dobro, točno in po nizki ceni.

4—12

Daniel Rakuš

trgovec z železjem

v graški ulici — v **Celju** — Grazergasse

priporoča

Železo

za težke vozove, kočije, za križe, igle zaponke (šliese) itd. ter zamore vsled jako ugodnega nakupa oddajati po

močno znižani ceni.

Tudi ima v zalogi razno ključarsko blago za stavbe na primer: okenske in dverinske okove, ključence itd. vsega je mnogo na izbiro in dobiti po najnižji ceni.

Bogata izbira kuhinjskega orodja in sprave.